

Selvitys 4/2021

Korjaus- ja energia- avustukset 2020

Sisällys

1	Myönnettyjä avustuksia yhteensä 54 miljoonaa euroa.....	3
2	Iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaukset	4
2.1	Avustuksen suuruus ja alueellinen jakauma	5
3	Avustukset hissien rakentamiseen hissittömiin kerrostaloihin (jälkiasennushissit)	8
4	Esteettömyysavustukset liikkumisesteiden poistamiseen	9
5	Avustukset kuntotutkimukseen ja perusparannuksen suunnitteluun.....	10
6	Avustukset sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen	11
7	Energia-avustukset	12

Liitteet

Liite 1. Toimenpiteiden osuudet energia-avustusta saaneissa hankkeissa	14
Liite 2. Hissiavustukset kunnittain	16
Liite 3. Esteettömyysavustusten korjaushankkeet maakunnittain	17
Liite 4. Tiedot kuvioista.....	18

Selvitys 4/2021: Korjaus- ja energia-avustukset 2020

Julkaistu: 14.4.2021

Dnro: ARA-08.03-2021-2

Lisätietoja:

Kimmo, Huovinen, hallintopäällikkö, ARA

Sähköposti muotoa: etunimi.sukunimi@ara.fi

1 Myönnettyjä avustuksia yhteensä 54 miljoonaa euroa

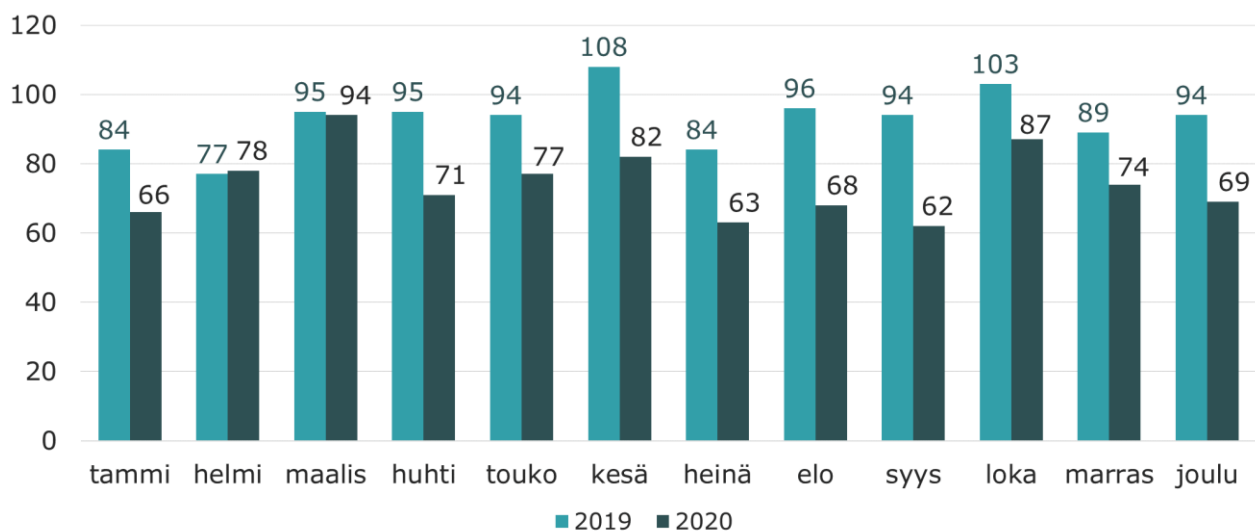
Taulukko 1. ARAn korjaus-, energia- ja sähköautojen latausinfra-avustukset.

Avustus	Milj. €	Päätökset	Hyväksytyt päätökset	Hylätyt päätökset
Iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustus	4,1	945	654	291
Hissiavustus jälkiasennushisseille	10,4	51	46	5
Esteettömyysavustus liikkumisesteiden poistamiseen	8,0	304	266	38
Avustus kuntotutkimukseen ja perusparannuksen suunnitteluun	0,7	308	234	74
Korjausavustukset yhteensä	23,2	1 608	1 200	408
Energia-avustus henkilöasiakkaille	2,8	648	585	63
Energia-avustus taloyhtiöille	20,2	294	264	30
Energia-avustus ARA-yhteisöille	3,2	22	22	0
Energia-avustukset yhteensä	26,2	964	871	93
Avustus sähköautojen latausinfraan rakentamiseen	5,0	374	354	20
Kaikki avustukset yhteensä	54,4	2 946	2 425	521

Vuoden 2020 aikana Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) myönsi avustuksia kotona asumisen mahdollistaviin korjauksiin, energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin sekä sähköautojen latauspisteiden rakentamiseen. Yhteensä avustuksia myönnettiin 54 miljoonaa euroa ja myönteinen avustuspäätös tehtiin 2 440 hankkeeseen.

2 Iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaukset

Iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustuksen tarkoituksena on parantaa mahdollisuuksia kotona asumiseen. Avustusta myönnetään omakotitalon tai asunto-osakkeen korjauksiin pienituloisille ja vähävaraisille ruokakunnille, jossa asuu yli 65-vuotias tai vammainen henkilö. Vuonna 2020 päätöksiä tehtiin 18 % vähemmän kuin edellisellä vuotena. Hakemusten määrä väheni 20 % edellisvuoteen verrattuna. Avustushakemuksia saapui huhtikuusta alkaen vähemmän kuin edellisvuonna vastaavina aikoina (kuvio 1). Koronapandemia vaikutti hakemusten määrään.

Kuvio 1. Iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden korjausavustuksen hakemusmäärät kuukausittain 2019 ja 2020.

Saapuneista hakemuksista 69 % sai hyväksytyn avustuspäätöksen. Hakemusten hylkäämisen yleisin syy oli tulo- tai varallisuusrajojen ylittyminen (47 % hylkäävistä päätöksistä). Toiseksi yleisin syy oli, että hakija ei toimittanut tarvittavia liitteitä esimerkiksi varallisuuden arviointia varten (22 %).

Taulukko 2. Korjausavustukset iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaamiseen 2017–2020. (Huom. * = Vuonna 2018 tulorajoja korotettiin 1.7.2018 alkaen ja ARA korotti kriteeriä vähäisestä varallisuudesta.)

Avustus	2017	2018*	2019	2020
Myönnettyt avustukset (milj. euroa)	1,9	3,1	5,7	4,1

Taulukko 3. Tehtyjen päätösten määrät iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustuksista 2017–2020. (Huom. * = Vuonna 2018 tulorajoja korotettiin 1.7.2018 alkaen ja ARA korotti kriteeriä vähäisestä varallisuudesta.)

Päätökset	2017	2018*	2019	2020
Myönnettyt	312	484	821	654
Hylätyt	534	451	336	291
Yhteensä	846	935	1 157	945
Myönteisten päätösten osuus (%) hakemuksista	37 %	52 %	71 %	69 %

2.1 Avustuksen suuruus ja alueellinen jakauma

Avustus voi olla suuruudeltaan 50 % tai erityisestä syystä 70 % korjausten hyväksytyistä kustannuksista.

- Keskimääräinen avustus: 6 286 euroa
- Mediaani: 5 600 euroa

- Pienin myönnetty avustus: 116 euroa
- Suurin myönnetty avustus: 36 282 euroa.

Suurimmassa osassa korjaushankkeista tehdään varsin pieniä korjaustoimenpiteitä. Alle 5 000 euron suuruisen avustusten osuus on 45 % kaikista myönnettyistä avustuksista.

Suurempia, yli 10 000 euron avustusmäärän ylittäviä korjauksia oli 17 %:ia päätöksistä.

Taulukko 4. Myönnettyt avustukset (kpl) suuruusluokittain vuonna 2020.

Myönnetyn avustuksen suuruus	Määrä	Osuus myönnettyistä avustuksista
alle 2 000 euroa	113	17 %
2 000 – 5 000 euroa	184	28 %
5 001 – 10 000 euroa	248	38 %
10 001 – 15 000 euroa	82	13 %
yli 15 000 euroa	27	4 %
Yhteensä	654	100 %

Hakemuksia saapui ARAan kaikkiaan 233 kunnasta. Suuresta osasta kuntia (170 kuntaa, 73 %) saapui ARAan avustushakemuksia alle viisi kappaletta.

Eniten hakemuksia tuli

- Oulusta (36 hakemusta),
- Joensuusta (25 hakemusta),
- Kuopiosta (19 hakemusta) ja
- Lahdesta (15 hakemusta).

Maakunnista eniten hakemuksia tuli Pohjois-Pohjanmaan alueelta ja vähiten Keski-Pohjanmaalta.

Taulukko 4. Avustukset maakunnittain vuonna 2020.

Maakunta	Euroa	Päätöksiä	Hyväksytyt	Hylätyt	Hyväksytytjen päätösten osuus
Pohjois-Pohjanmaa	393 495	112	62	50	55 %
Etelä-Pohjanmaa	357 760	81	61	20	75 %
Pohjois-Karjala	427 961	79	63	16	80 %
Keski-Suomi	351 421	78	55	23	71 %
Uusimaa	234 231	69	43	26	62 %
Pirkanmaa	285 184	65	49	16	75 %
Lappi	298 564	62	52	10	84 %
Varsinais-Suomi	285 057	62	34	28	55 %
Pohjois-Savo	220 289	61	37	24	61 %
Kymenlaakso	222 556	41	34	7	83 %
Päijät-Häme	223 201	41	28	13	68 %
Satakunta	149 205	38	28	11	74 %
Kanta-Häme	164 842	37	25	12	68 %
Etelä-Savo	212 756	31	25	6	81 %
Pohjanmaa	66 289	31	16	15	52 %
Kainuu	72 177	23	16	7	70 %
Etelä-Karjala	107 475	21	18	3	86 %
Keski-Pohjanmaa	57 972	13	8	5	62 %
Yhteensä	4 130 435	945	654	291	69 %

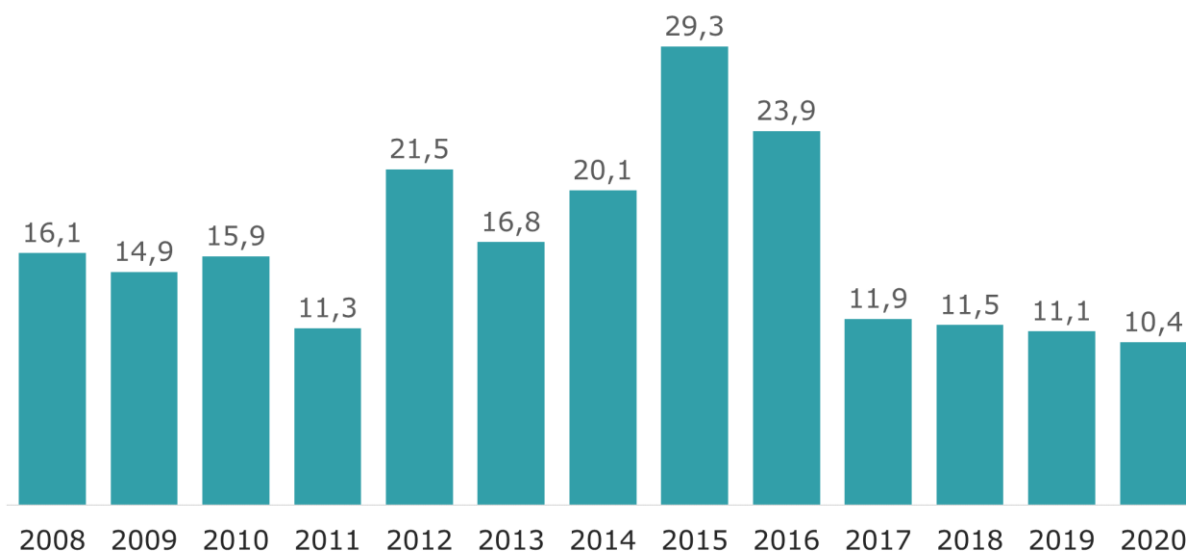
3 Avustukset hissien rakentamiseen hissittömiin kerrostaloihin (jälkiasennushissit)

Hissiavustuksen tavoitteena on lisätä uusien hissien asentamista kerrostaloihin, joissa ei ole ennestään hissiä. Avustuksen määrä on enintään 45 % hyväksytyistä hissien tai hissien rakentamiseen liittyvistä kokonaiskustannuksista.

Avustuksia myönnettiin vuonna 2020 yhteensä 10,4 miljoonaa euroa 46 rakennushankkeeseen. Hankkeissa rakennettavien hissien määrä oli yhteensä 103 kappaletta. Kustannukset ja avustuksen määrä hissi kohden vaihtelee huomattavasti riippuen kerrosten määrästä ja hankkeen toteutukseen liittyvistä tekijöistä.

- Keskimääräinen avustus uutta rakennettavaa hissiä kohden oli 109 00 euroa.
- Mediaani oli 102 755 euroa.
- Suurin avustus oli 244 800 euroa.
- Pienin avustussumma oli 13 467 euroa.

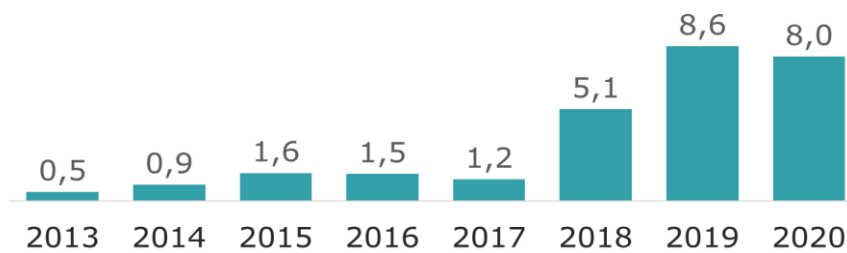
Hissiavustuksia myönnettiin kaikkiaan 24 kuntaan. Kahdeksassa kunnassa oli useampi kuin yksi hanke. Helsingissä oli 15 hanketta, joihin rakennettiin kaikkiaan 35 hissiä.

Kuvio 2. Myönnetyt hissiavustukset vuosina 2008–2020 (miljoonaa euroa).

4 Esteettömyysavustukset liikkumisesteiden poistamiseen

Esteettömyysavustuksia myönnetään asunto- ja vuokratiloyhtiölle liikkumisesteiden poistamiseen. Avustuksen määrä on enintään 45 % hyväksytyistä korjauskustannuksista.

Kuvio 3. Myönnettyt esteettömyysavustukset vuosina 2013–2020 (miljoonaa euroa).

Esteettömyysavustuksia myönnettiin yhteensä 8 miljoonaa euroa vuonna 2020. Avustusten määrä on kasvanut viime vuosina, koska osa avustuksista kohdentuu olemassa olevien hissien esteettömyyskorjauksiin. Hankkeisiin sisältyy yleensä useampia korjaustoimenpiteitä.

Keskimääräinen avustus asuntoa kohden oli 692 euroa. Avustusten suuruus on selvästi suurempi silloin, kun tehdään hisseihin liittyviä esteettömyyskorjauksia. Avustus oli tällöin yleensä 1 000–2 000 euroa asuntoa kohden. Päätöksen saaneissa korjaushankkeissa on 11 500 asuntoa.

- **Keskimääräinen avustus** oli 29 680 euroa.
- **Mediaani** oli 14 324 euroa.
- **Pienin** myönnetty avustus oli 317 euroa.
- **Suurin** myönnetty avustus oli 377 925 euroa.

Maakunnittain tarkasteltuna eniten hankkeita oli Varsinais-Suomessa (63 hanketta ja osuus kaikista hankkeista 23 %) ja Uudellamaalla (35 hanketta, osuus 3 %), Satakunnassa (25 hanketta, osuus 9 %) ja Pirkanmaalla (23, osuus 9 %).

Taulukko 5. Yleisimpiä esteettömyyskorjauksia vuonna 2020.

Toimenpide	Sis. hankkeeseen	Kappaletta
Oven automatisointi	77 %	204
Sisäänkäynnin esteettömyysmuutos	39 %	105
Hissin kääntöovien ja korin oven uusiminen automaattisiksi liukuoviksi	39 %	105
Luiskan rakentaminen rakennuksen sisäänkäynnille	31 %	83
Valaistuksen parantaminen	20 %	54
Kynnysten poistaminen kulkureitiltä	14 %	38
Pysähdystasojen lisääminen	7 %	18
Käsijohteen tai kaiteen lisääminen	4 %	11
Porras- tai tuolihissi	3 %	7

5 Avustukset kuntotutkimukseen ja perusparannuksen suunnitteluun

Uutena korjausavustuksena vuoden 2020 alusta alkaen on myönnetty avustusta kuntotutkimukseen ja perusparannuksen suunnitteluun. Avustus on tarkoitettu omakotitalojen omistajille ja asunto-osakeyhtiöille. Avustusta myönnetään kosteus- ja mikrobivaurioituneiden sekä sisäilmaongelmaisten asuntojen ja asuinrakennusten kuntotutkimuksiin sekä tällaisten rakennusten perusparannuksen suunnittelukustannuksiin. Avustuksen määrä on 50 % hyväksytyistä kustannuksista.

Avustuksia myönnettiin yhteensä 688 660 euroa 230 hankkeelle. Hakemuksista 66 % tuli henkilöasiakkailta ja 34 % taloyhtiöiltä. Avustusta ei myönnetä vuokratilojen omistajayhteisöille (ml. ARA-yhteisöt).

Taulukko 7. Kuntotutkimusten ja perusparannuksen suunnittelun avustushakemukset ja päätökset vuonna 2020.

Kohderyhmä	Hakemukset	Päätökset	Hyväksytyt päätökset	Hyväksytyjen osuus (%)	Keskimääräinen avustus
Omakotitalot	323	207	160	77 %	2 038
Asunto-osakeyhtiöt	168	101	70	69 %	5 180
Yhteensä	491	308	230	75 %	4 740

6 Avustukset sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen

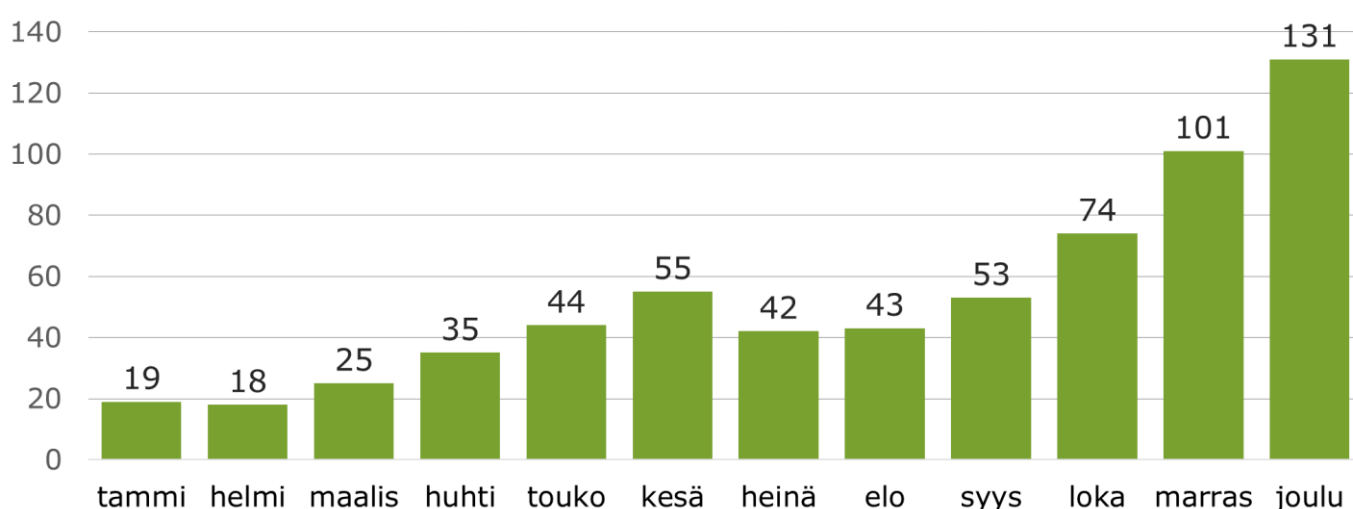
ARA myöntää avustuksia asuinrakennuksen omistaville yhteisöille sähköautojen latauspisteiden edellyttämiin kiinteistöjen sähköjärjestelmien muutoksiin. Avustuksella edistetään sähköautojen kotilatausmahdollisuuksien yleistymistä ja siten sähköautokannan kasvua kansallisen ilmasto- ja energiastrategian tavoitteiden mukaisesti. Avustuksen määrä on 35 % tai 50 % hyväksytyistä kustannuksista. Poikkeuksellisesti vuoden 2020 määrärahasta voitiin myöntää korotettua avustusta 1.7.2020 alkaen eli avustusprosentit olivat 45 % ja 55 %.

Avustuksiin ja niiden toimenpanoon on varattu vuosille 2018-2021 yhteensä 15,5 miljoonan euron määrärahat. Vuoden 2020 aikana avustuksia myönnettiin 350 asuntoyhteisölle yhteensä 5,0 miljoonaa euroa. Asuntoyhteisöjen hankkeilla mahdollistuu 8 397 latauspisteen rakentaminen. Avustuksen kysyntä nousi voimakkaasti loppuvuodesta.

- Avustusmäärä oli 5 007 058 euroa.
- Keskimääräinen avustus oli 14 306 euroa.

Taulukko 8. Sähköautojen latausinfra-avustusten hakemukset ja päätökset vuonna 2020.

Hakemus/päätös	Määrä
Hakemukset	643
Päätökset	374
Hyväksytyt päätökset	350
Hylätyt päätökset	24

Kuvio 4. Saapuneet latausinfra-avustushakemukset kuukausittain vuonna 2020.

7 Energia-avustukset

Energia-avustus oli uusi avustusmuoto, joka on ollut haettavissa vuoden 2020 alusta alkaen. Avustus on suosittu ja hakemuksia siihen liittyen tuli 1 930 kappaletta vuonna 2020. Avustusmääräraha oli alun perin 20 miljoonaa euroa, mutta se kaksinkertaistettiin kesällä lisätalousarviossa 40 miljoonaan euroon.

Avustuskäsittely vauhdittui loppuvuodesta, kun ARA sai käsittelyyn lisäresursseja. Vuoden aikana ARA teki 871 myönteistä energia-avustuspäätöstä, joilla avustusvaltuutta sidottiin 26,2 miljoonaa euroa.

Taulukko 9. Energia-avustuksen hakemukset, päätökset ja määrä vuonna 2020.

Avustukset kohderyhmittäin	Hakemukset	Päätökset	Hyväksytyt päätökset	Avustus (milj. euroa)	Hylätyt hakemukset
Henkilöasiakkaiden avustus	1 278	648	585	2,8	63
Asunto-osakeyhtiöiden avustus	631	294	264	20,2	30
ARA-yhteisöjen avustus	23	22	22	3,2	0
Yhteensä	1 932	964	871	26,2	93

Yleisin korjaustyyppi, johon on haettu avustusta, on ollut öljylämmityksestä luopuminen. Avustuspäätöksistä 50 % sisälsi tämän korjauksen. Henkilöasiakkaiden toteuttamista korjauksista vajaat 60 % koskivat öljylämmityksestä luopumista.

Taloyhtiöiden kohdalla yleisin korjaustyyppi oli lämpöpumppu- ja lämmöntalteenottojärjestelmien asentaminen tai aurinkoenergian hyödyntämiseen käytettävien laitteistojen asennukset. Toimenpide sisältyi 54 %:iin hankkeista. Öljylämmityksestä luopuminen sisältyi 27 %:iin taloyhtiöiden energiahankkeista. Ikkunakorjaukset olivat mukana 25 %:ssa taloyhtiöiden hankkeista.

Liite 1. Toimenpiteiden osuudet energia-avustusta saaneissa hankkeissa

Toimenpide	Osuus korjaushankkeista, joissa toimenpide sisältyy hankkeeseen
Öljylämmityksestä luopuminen, kun kokonaisratkaisulla saavutetaan avustuksen saamisen edellyttämä taso	50 %
Lämpöpumppu- ja lämmöntalteenottojärjestelmien sekä aurinkoenergian hyödyntämiseen käytettävät laitteistot, tarvittavine kaapeli- ja putkivetoineen	43 %
Ikkunoiden ja ulko-ovien uusiminen vähintään asetuksen 4/13 velvoittamaan tasoon	15 %
Ilmanvaihtojärjestelmän uusiminen lämmöntalteenotolla, ilmanvaihdon lämmöntalteenoton lisääminen (ml. poistoilmalämpöpumppu), muun lämmöntalteenoton lisääminen (ml. jäteveden lämmöntalteenotto)	11 %
Innovatiiviset ja muut ratkaisut, joilla on energian käytön tehostamiseen tai energiatehokkuuteen tai kulutusjoustoihin luettavaa merkitystä kokonaisuuteen tai rakennuksen toimintaan kokonaisuutena tai ovat muuten hyödyllisiä rakennuksen omistajalle energiamielessä	7 %
Paineenlennus ja vettä säästävät kalusteet sekä putkien eristys alkuperäistä parempaan tasoon linjasaneerauksen yhteydessä	7 %
Merkittävä (vähintään asetuksen 4/13 taso) lisälämmöneristys tai aurinkoenergiajärjestelmän lisäys vesikatolle vesikaton uusimisen yhteydessä	6 %
Merkittävä (vähintään asetuksen 4/13 taso) lisälämmöneristys julkisivun uusimisen yhteydessä	6 %
Automaatio- ja ohjaus- sekä seuranta- ja säätöjärjestelmien lisääminen sekä järjestelmien tasapainotus sekä lämpötilan säätölaitteiston uusiminen ja säätö koko rakennuksessa	6 %
Kiinteistönhallintajärjestelmät energian käytön tehostamiseen, sisäilmasto-olosuhteiden parantamiseen sekä järjestelmän säätöön, tasapainotukseen ja ohjaukseen sekä järjestelmän oikean toiminnan varmistamiseen liittyvä toimenpide sekä niiden tarvitsevat rakennukseen tulevat kaapeliasennukset ja tietoverkot	5 %
Ikkunoiden ja ulko-ovien uusiminen vähintään 30 % asetuksen 4/13 vaatimuksia parempaan tasoon	4 %

Toimenpide	Osuus korjaushankkeista, joissa toimenpide sisältyy hankkeeseen
Lisälämmöneristys alapohjan uusimisen yhteydessä	3 %
Aurinkosuojaus kaihtimilla, markiiseilla, ikkunan g-arvolla etc. sekä aurinkoenergialasit, jotka ovat aurinkopaneeleiden tavoin toimivia aurinkosähköntuottajia	2 %
Tulisijan vaihtaminen varaavaan tulisijaan	2 %
Pintojen ja kalusteiden uusiminen, kun ne uusitaan energiatehokkuutta merkittävästi (esimerkiksi lisälämmöneristys, vähintään asetuksen 4/13 taso) parantaneiden korjausten yhteydessä	2 %
Sokkeleiden lisäeristys, routaeristeiden lisäys, kaapeli tai putkikanaalien lisääminen energiatehokkuutta parantavien laitteistojen ja järjestelmien vuoksi	2 %
Rakennuksen tiivistäminen siten, että se osoitetaan ennen ja jälkeen tehdyllä tiiveysmittauksella	2 %
Poistoilmapuhaltimien tai suurissa yksiköissä niiden moottorien vaihto nykyaikaisiin	1 %
Sisäseinän merkittävä (vähintään asetuksen 4/13 taso) lisälämmöneristys lämpimän ja puolilämpimän tilan välillä	1 %
Jäähdytysjärjestelmä	1 %

Liite 2. Hissiavustukset kunnittain

Kunta	Hankkeet	Hissit
Helsinki	15	35
Joensuu	2	11
Turku	2	6
Oulu	2	5
Iisalmi	3	4
Loimaa	1	4
Vaasa	2	3
Hanko	1	3
Kaarina	1	3
Kuopio	1	3
Pori	1	3
Säkylä	1	3
Lappeenranta	2	2
Savonlinna	2	2
Kerava	1	2
Kiuruvesi	1	2
Pälkäne	1	2
Salo	1	2
Sysmä	1	2
Espoo	1	1
Kemijärvi	1	1
Lahti	1	1
Nurmes	1	1
Vantaa	1	1
Yhteensä	46	102

Liite 3. Esteettömyysavustusten korjaushankkeet maakunnittain

Maakunta	Hankkeet
Varsinais-Suomi	63
Uusimaa	35
Satakunta	25
Pirkanmaa	23
Päijät-Häme	20
Kanta-Häme	16
Keski-Suomi	12
Pohjois-Savo	12
Pohjois-Pohjanmaa	9
Pohjanmaa	8
Etelä-Karjala	7
Etelä-Pohjanmaa	7
Etelä-Savo	7
Kymenlaakso	7
Lappi	6
Pohjois-Karjala	6
Kainuu	1
Keski-Pohjanmaa	1
Yhteensä	265

Liite 4. Tiedot kuvioista

Kuvio 1. Iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden korjausavustuksen hakemusmäärät kuukausittain 2019 ja 2020.

Kuukausi	2019	2020
Tammikuu	84	66
Helmikuu	77	78
Maaliskuu	95	94
Huhtikuu	95	71
Toukokuu	94	77
Kesäkuu	108	82
Heinäkuu	84	63
Elokuu	96	68
Syyskuu	94	62
Lokakuu	103	87
Marraskuu	89	74
Joulukuu	94	69

Kuvio 2. Myönnetyt hissiavustukset vuosina 2008–2020 (miljoonaa euroa).

Vuosi	Hissit
2008	16,1
2009	14,9
2010	15,9
2011	11,3
2012	21,459
2013	16,79383
2014	20,1
2015	29,3
2016	23,9
2017	11,9
2018	11,5
2019	11,1
2020	10,4

Kuvio 3. Myönnetyt esteettömyysavustukset vuosina 2013–2020 (miljoonaa euroa).

Vuosi	Esteettömyysavustus (Milj. €)
2013	0,5
2014	0,9
2015	1,55
2016	1,5
2017	1,2
2018	5,1
2019	8,6
2020	8,0

Kuvio 4. Saapuneet latausinfra-avustushakemukset kuukausittain vuonna 2020.

Kuukausi	Hakemukset
Tammikuu	19
Helmikuu	18
Maaliskuu	25
Huhtikuu	35
Toukokuu	44
Kesäkuu	55
Heinäkuu	42
Elokuu	43
Syyskuu	53
Lokakuu	74
Marraskuu	101
Joulukuu	131